

„PAMIĘĆ I TOŻSAMOŚĆ” JANA PAWŁA II JAKO ROZWAŻANIA O TYM, KIM JESTEŚMY

Dnia 16 października 2008 roku w warszawskim XXIV Liceum Ogólnokształcącym im. Cypriana Norwida odbyła się konferencja poświęcona książce autorstwa papieża Jana Pawła II, „Pamięć i tożsamość”.

W spotkaniu wzięli udział specjalnie zaproszeni na tę okazję znawcy „dziedziny papieskiej”, oraz nauczyciele i uczniowie wybranych szkół z całego województwa mazowieckiego. Sama konferencja została podzielona na trzy części; po krótkim wprowadzeniu dotyczącym genezy powstania dzieła Jana Pawła II odbyły się warsztaty dla nauczycieli. W tym czasie uczniowie wysłuchali przygotowanych przez swoich kolegów z liceów im. Aleksandra Fredry i Aleksandra Kamińskiego bardzo profesjonalnych interpretacji poszczególnych rozdziałów książki, dotyczących np. demokracji czy patriotyzmu. Kolejnym etapem było uroczyste otwarcie wystawy "Jesteśmy bowiem z jego rodu..." prezentującej zdjęcia PAP z pontyfikatu Jana Pawła II. Spotkanie zakończyła interesująca dyskusja panelowa, podczas której zaproszeni goście, wśród których znalazł się m.in. dr. Krzysztof Biedrzycki z Uniwersytetu Jagiellońskiego, próbowali odpowiedzieć na

pytanie: Czy myśl Jana Pawła II ma wpływ na polskie życie intelektualne i polską demokrację?

Dla wielu osób, które nie przeczytały „Pamięci i tożsamości” bardzo pomocny okazał się wspomniany już wstęp. Dowiedzieliśmy się dzięki niemu, że impulsem do powstania książki były rozmowy, jakie w 1993 roku przeprowadzili z papieżem prof. Krzysztof Michalski i ks. Józef Tischner, założyciele wiedeńskiego Instytutu Nauk o Człowieku. Były to na poły prywatne rozmowy, które po zredagowaniu utraciły jednak swoją pierwotną formę dialogu. Wyeksponowano natomiast osobę Jana Pawła II odpowiadającego na różne pytania, które stały się ostatecznie tytułami poszczególnych rozdziałów.

„Pamięć i tożsamość” została wydana właśnie w takiej formie, decyzją profesora Michalskiego współodpowiedzialnego za ukazanie się tego dzieła. Uważał on, że najważniejszą postacią biorącą udział w tej rozmowie był właśnie papież, dlatego też wszystko pokazano z jego perspektywy.

Jeżeli chodzi o treść książki, należy podkreślić, iż uwidaczniają się tu wyraźnie nawiązania do

wcześniejszych zainteresowań papieża, który był przecież intelektualistą, poetą, a przede wszystkim filozofem. Stąd w „Pamięci i tożsamości” tak wiele razy wymieniono pojęcia „tomizm” czy „personalizm”, filozofie tak bliskie samemu papieżowi. Jan Paweł II, zapraszając do Castel Gandolfo ks. Tischnera i prof. Michalskiego zamierzał podjąć temat dziejów, mający pośrednio wytłumaczyć fenomen upadku komunizmu, wydarzenia, które rozpatrywano przecież w kategoriach cudu. Istota dziejów pojawia się jednak dopiero w drugiej części książki, pierwsze rozdziały zdominowały całkowicie rozważania dotyczące sensu istnienia zła w świecie. Dzięki temu „Pamięć i tożsamość” możemy rozważać w kilku płaszczyznach, zarówno w kontekście filozoficznym - historycznym, jak i patrząc na świat w ogromnej perspektywie dziejowej. To z kolei pomaga nam zrozumieć istotę tytułu książki, zauważenia, iż tożsamość mówi o tym, kim jesteśmy, pamięć zaś stanowi źródło budowanej przez pokolenia tradycji, z której stale czerpiąc tworzymy samych siebie, swoją tożsamość.

Ewa Pajączek, kl. IIIa